

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فارسی ۲	نمره به عدد:
نام دبیر: خانم فضلی و غلامی	تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/۱۰/۱۲	نمره به حروف:
کلاس: کلیه یازدهم	مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴

بارم	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید	ردیف
الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)		
۰/۵	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (هر مورد ۲۵/۰) الف (امیر روز دوشنبه <u>شیگیر</u> برنشست . ب) من طاقت <u>قرب</u> ندارم و تاب آن ندارم .	۱
۰/۲۵	در بیت زیر کدام واژه معادل معنایی « سنگین » است ؟ به رود سند می غلتید بر هم // ز امواج گران کوه از پی کوه	۲
۰/۲۵	معادل معنایی درست توضیح زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. نوعی توپ جنگی کوچک دارای دو چرخ که در زمان صفویه و قاجار روی شتر می بستند . (بختک - زنبورک)	۳
۰/۵	املاي درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. الف / سپیده فردای گنجه با نهیب و (سفیر ، صفیر) گلوله های توپ روس آغاز شد . ب / اگر لطفش (قرین ، غرین) حال گردد // همه ادب‌ها اقبال گردد	۴
۱	در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املايي وجود دارد، آن را پیدا کرده و اصلاح کنید. الف / چون یاران مولانا به آزار شمس برخواستند ، شمس ناگزیر دل از قونیه برگند . ب / در هر زره از آن گل ، دلی تعبیه می کرد . پ / گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیاط ابدی سرشتند . ت / در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی ضایل شد .	۵
۰/۵	در گروه کلمات زیر، دو غلط املايي وجود دارد؛ آنها را پیدا کنید و شکل صحیح هر یک را بنویسید. بیچارگی و چاره گری - اصناف و وصایط - مناسک حج - تقوا و فضل - مهرباب زمین - طبل های جنگی	۶
۰/۲۵	رابطه معنایی کلمات مشخص شده را بنویسید . بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر	۷
۰/۲۵	در جمله زیر فعل مجهول را مشخص کنید . « نامه نبشته آمد . نزدیک آجایی بُردم و راه یافتم »	۸
۰/۲۵	کدام گزینه هم معنی فعل « شد » با توجه به بیت: زیر است ؟ « چو شد روز ، رستم بیوشید گبر / نگهبان تن کرد بر گبر ببر » الف (یقین مرد را دیده بیننده کرد / شد و تکیه بر آفریننده کرد) ب (گریه شام و سحر ، شکر که ضایع نگشت / قطره باران ما گوهر یکدانه شد)	۹
۰/۵	واژه « سرهنگ » را به عنوان هسته گروه اسمی در جمله ای به کار ببرید .	۱۰
۰/۲۵	در نمونه زیر نوع « را » را مشخص کنید . « بونصر را بگو که امروز دُرستم . »	۱۱
ادامه سوالات در صفحه دوم		

۰/۲۵	نقش دستوری ضمیر متصل « م » را در مصرع زیر مشخص کنید . « آزاد کن از بلای عشقم »	۱۲								
۰/۷۵	در بیت زیر ابتدا حرف ربط وابسته ساز و سپس جمله هسته و جمله وابسته را مشخص کنید . « مجنون چو حدیث عشق بشنید // اول بگریست پس بخندید »	۱۳								
۰/۵	نقش تبعی را در جمله زیر مشخص کنید و نوع آن را بنویسید . « پدر جلال الدین ، محمد بن حسین خطیبی ، از دانشمندان روزگار خود بود .	۱۴								
۱	با توجه به عبارت به سوالات پاسخ دهید . ۱ نمره « حق تعالی چون اصناف موجودات می آفرید . وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد . » الف (درگروه اسمی « هر مقام » هسته و نوع وابسته را مشخص کنید . ب (نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید .	۱۵								
قلمرو ادبی (۵ نمره)										
۰/۵	در هریک از موارد زیر چه آرایه ای دیده می شود آن را انتخاب کنید . الف) به ترانه های شیرین به بهانه های زرین بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را (حس آمیزی ، پارادوکس) ب) در آن دریای خون در دشت تاریک // به دنبال سر چنگیز می گشت (استعاره ، تضاد)	۱۶								
۰/۵	مفاهیم کنایی مشخص شده را بنویسید . الف / گفت : خداوندا ، تو داناتری خاک <u>تن</u> در نمی دهد . ب / شمس ناگزیر <u>دل</u> از قونیه <u>گند</u> .	۱۷								
۰/۵	با توجه به بیت زیر (مشبه و مشبه به) به ترتیب در کدام گزینه آمده است ؟ « فرزند عزیز را به صد جهد // بنشانند چو ماه در یکی مهد » الف (فرزند عزیز ، ماه ☐) ب (فرزند عزیز ، مهد ☐) پ (ماه ، مهد ☐) ت (جهد ، مهد ☐)	۱۸								
۰/۵	در عبارت زیر مجاز را مشخص کنید و مفهوم آن را بنویسید . « چهره هایی که با خبر حمله روس درهم رفته بود ، به تماشا ایستاده بود . »	۱۹								
۰/۲۵	در بیت زیر کدام آرایه وجود ندارد؟ برو شیردرنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل الف) تشبیه ☐ ب) مراعات النظیر ☐ پ) کنایه ☐ ت) جناس ☐	۲۰								
۰/۷۵	کدام آرایه در قسمتهای مشخص شده دیده می شود ؟ الف / گفت : « <u>انی خالق بشر</u> من طین » خانه آب و گل آدم من می سازم . ب / در خواب دوش پیری در <u>کوی عشق</u> دیدم // با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن پ / هر <u>نفس</u> آواز عشق می رسد از چپ و راست // ما به فلک می رویم عزم تماشا که راست	۲۱								
۰/۵	موارد ستون « الف » را به مورد درست از ستون « ب » متصل کنید . (در ستون ب یک مورد اضافی است)	۲۲								
	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>الف</td> <td>ب</td> </tr> <tr> <td>فرهاد و شیرین</td> <td>ابوالفضل بیهقی</td> </tr> <tr> <td>اسرارالتوحید</td> <td>وحشی بافقی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>محمد بن منور</td> </tr> </table>	الف	ب	فرهاد و شیرین	ابوالفضل بیهقی	اسرارالتوحید	وحشی بافقی		محمد بن منور	
الف	ب									
فرهاد و شیرین	ابوالفضل بیهقی									
اسرارالتوحید	وحشی بافقی									
	محمد بن منور									
۰/۲۵	کتاب تحفه الاحرار اثر کیست ؟ الف / سعدی ☐ ب / جامی ☐ پ / مولوی ☐ ت / واعظی ☐	۲۳								
۰/۲۵	درستی یا نادرستی عبارت زیر را تعیین کنید . « غزلیات شمس » سروده « شمس تبریزی » است . ☐ درست ☐ نادرست	۲۴								
	ادامه سوالات در صفحه سوم									

۰/۵	مصرع اول بیت زیر را بنویسید عرضه ده مخزن پنهان کوه	۲۵
۰/۵	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید . ای حُسن برون آی دمی ز ابر کان چهره مشعشع آرزوست	۲۶
قلمرو فکری (۸ نمره)		
ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.		
۰/۲۵	در چاره گری زبان کشیدند	۲۷
۰/۲۵	عشق، دو اسبه می آمد.	۲۸
۰/۵	و این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد.	۲۹
۰/۵	ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک خدا داند چه افسرها که رفته	۳۰
۰/۵	ما به فلک بوده ایم، یار ملک بوده ایم	۳۱
۰/۵	آنچه دارم از حطام دنیا حلال است و کفایت است .	۳۲
۰/۷۵	کرم ورزد آن سر که مغزی در اوست که دون همتانند بی مغز و پوست	۳۳
۰/۷۵	برو. اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و اجبار برگیر و بیاور .	۳۴
به سوالات درک مطلب پاسخ دهید.		
۰/۲۵	با توجه به اعتقاد مولانا در بیت زیر چه چیزی مایهٔ دریغ و افسوس است؟ برای من مگری و مگوی دریغ! دریغ! به دام دیو درافتی دریغ آن باشد	۳۵
۰/۲۵	بیت « کدام دانه فرو رفت در زمین که نرست / چرا به دانهٔ انسانیت این گمان باشد، با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟ الف) تقریر ادیبانهٔ برهان معاد است ب) از پی هر شکست پیروزی است فصلی که نسیم از پی اسفند گشوده است ☐ از دل شب سپیده می آید. ☐	۳۶
۰/۵	باتوجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید. شبی را تا شبی با لشکری خرد ز تن ها سر ز سرها خود افکنند چو لشکر گرد بر گردش گرفتند چو کشتی بادپا در رود افکنند الف) « جلال الدین » چه مدت با مغولان جنگید؟ ب) وقتی « جلال الدین » در حلقهٔ محاصره افتاد چه کرد؟	۳۷
۰/۵	با توجه به عبارت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید. « امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید. » الف) جملهٔ « امیر از آن جهان آمده » چه مفهومی دارد؟ ب) « جامه بگردانید » یعنی چه؟	۳۸
ادامهٔ سوالات در صفحهٔ سوم		

۰/۵	دو مفهوم «وفاداری» و «فداکاری» هر کدام متعلق به کدامیک از ابیات زیر است؟ الف) کز عشق به غایتی رسانم ب) گویند ز عشق کن جدایی کاو ماند اگر چه من نمانم این نیست طریق آشنایی	۳۹
۰/۵	با توجه به بیت: «یقین مرد را دیده، بیننده کرد/ شد و تکیه بر آفریننده کرد» چه تغییری در نگرش مرد ایجاد شد؟	۴۰
۰/۵	با توجه به عبارت زیر، سلطان مسعود، چه امری را توجیه حلال بودن بی شبهت صدقه می داند؟ «بونصر را بگوی که زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است و بتان زرین شکسته و بگداخته و پاره کرده و حلال تر مالها است و در هر سفری ما را از این بیارند تا صدقه‌ای که خواهیم کرد حلال بی شبهت باشد.»	۴۱
۰/۵	عبارت «مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند.» در توصیف و نکوهش چه کسانی است؟	۴۲
۰/۵	با توجه به عبارت زیر، به پرسش ها پاسخ دهید . « روزکی چند صبر کنید تا من بر این یک مشت خاک، دست کاری قدرت بنمایم تا شما در این آینه، نقش های بوقلمون ببینید. اول نقش آن باشد که همه را سجده او باید کرد.» الف) «مشت خاک» بیانگر چه مفهومی است؟ ب) منظور از «نقش های بوقلمون» چیست؟	۴۳
۲۰	سربلندی شما آرزوی ماست.	

باسمه تعالی
جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

کتاب سوالات

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج
امتحانات نوبت اول مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲

نام و نام خانوادگی:	پاسخنامه آزمون درس : فارسی ۲	نمره به عدد:
نام دبیر: خانم فضلی و غلامی	تاریخ آزمون : ۱۴۰۲/۱۰/۱۲	نمره به حروف:
کلاس:	مدت آزمون : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴
شماره صندلی:		

ردیف	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید	بارم
۱	الف (سحرگاه (۰/۲۵) ب (نزدیکی (۰/۲۵)	۰/۵
۲	گران (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	زنبورک (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	الف (صفیر (۰/۲۵) ب (قرین (۰/۲۵)	۰/۵
۵	الف (برخواستند (۰/۲۵) ب (ذره (۰/۲۵) پ (حیات (۰/۲۵) ت (زایل (۰/۲۵)	۱
۶	اصناف و وسایط (۰/۲۵) - محراب زمین (۰/۲۵)	۰/۵
۷	تضاد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۸	نیشته آمد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۹	ب (گریه شام و سحر ، شکر که ضایع نگشت / قطره باران ما گوهر یکدانه شد (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۰	مورد درست قابل قبول است به عنوان نمونه « سرهنگ ارتش از صف سربازان دیدن کرد (۰/۵)	۰/۵
۱۱	را حرف اضافه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۲	مفعول (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	چو / حرف ربط وابسته ساز (۰/۲۵) جمله (مجنون چو حدیث عشق بشنید / وابسته (۰/۲۵) و جمله بگریست پس بخندید / هسته (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۴	محمد بن حسین خطیبی (۰/۲۵) بدل (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	با توجه به عبارت به سوالات پاسخ دهید . ۱ نمره « حق تعالی چون اصناف موجودات می آفرید . وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد . » الف (هر (وابسته پیشین (۰/۲۵) / مقام (هسته) (۰/۲۵) ب (موجودات / مضاف الیه (۰/۲۵) وسایط / مفعول (۰/۲۵)	۱
۱۶	الف (حس آمیزی (۰/۲۵) ب (استعاره (۰/۲۵)	۰/۵
	ادامه پاسخنامه در صفحه دوم	

۰/۵	الف (نمی پذیرد) (۰/۲۵) ب) رها و ترک کردن (۰/۲۵)	۱۷
۰/۵	الف) فرزند عزیز ، ماه (۰/۵)	۱۸
۰/۵	روس (۰/۲۵) مجاز از سپاه روس (۰/۲۵)	۱۹
۰/۲۵	ت) جناس (۰/۲۵)	۲۰
۰/۲۵	الف) تضمین (۰/۲۵) ب) تشبیه (۰/۲۵) پ) مجاز (۰/۲۵)	۲۱
۰/۵	فرهاد و شیرین / وحشی بافقی (۰/۲۵) اسرارالتوحید / محمدبن منور (۰/۲۵)	۲۲
۰/۲۵	ب) جامی (۰/۲۵)	۲۳
۰/۲۵	نادرست (۰/۲۵)	۲۴
۰/۵	دید یکی عرصه به دامان کوه (۰/۵)	۲۵
۰/۵	آفتاب ، تابانم (۰/۵)	۲۶
در معنی شعر و نثر نظر همکاران صائب است. از سوال ۲۷-۳۴		
۰/۲۵	به دام دیو درافتادن (۰/۲۵)	۳۵
۰/۲۵	الف) تقریر ادیبانه برهان معاد است / فصلی که نسیم از پی اسفند گشوده است (۰/۲۵)	۳۶
۰/۵	الف) یک شبانه روز (۰/۲۵) ب) اسب خود را مانند کشتی به روخانه انداخت (۰/۵)	۳۷
۰/۵	الف) از مرگ نجات یافته (۰/۲۵) ب) لباس هایش را عوض کرد. (۰/۲۵)	۳۸
۰/۵	الف) فداکاری (۰/۲۵) ب) وفاداری (۰/۲۵)	۳۹
۰/۵	آن چه مرد دیده بود موجب یقین او شد و باعث شد به خدا تکیه کند . (۰/۵)	۴۰
۰/۵	سلطان مسعود در این عبارت به حلال بودن زره‌های به غنیمت گرفته شده از جنگ هندوستان توسط پدرش (سلطان محمود) تأکید می‌کند و صدقه دادن از این مال حلال را برای خود افتخار می‌داند. یا هر پاسخ مناسب دیگر (۰/۵)	۴۱
۰/۵	منظور از خانه های تاریک و بی دریچه در این متن افکار پوسیده و جاهلانه است و پنجره باز و نورگیر، آگاهی و افکار روشن فکرانه و آینده ساز است و کسی که دائم درگیر افکار پوسیده باشد از نعمت افکار آینده سازانه محروم می باشد یا هر پاسخ صحیح دیگر (۰/۵)	۴۲
۰/۵	الف) جسم آدم که از خاک ساخته شده است. (۰/۲۵) ب) جلوه های گوناگون و نقش های رنگارنگ آفرینش (۰/۲۵)	۴۳
۲۰	سربلندی شما آرزوی ماست.	